

Stand van zaken uitvoering aanbevelingen HVC

Bestuurlijke reacties

7 november 2017

10.1 Beverwijk

gemeente
beverwijk



* Z 0 4 1 1 E 5 F A 8 6 *

Mevrouw ir. M. Pijlman, voorzitter
rekenkamercommissie Beverwijk
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer
UIT-17-30630

zaaknummer
Z-17-44897

Beverwijk,
17 augustus 2017

afdeling
Ruimte

team
Omgeving

behandeld door
L. Bos

uw kenmerk/uw brief van **verzonden**
12 SEP. 2017

onderwerp
Bestuurlijke reactie rekenkamerrapport "stand van zaken uitvoering aanbevelingen HVC".

Geachte mevrouw Pijlman.

Uw rekenkamer heeft samen met 7 andere rekenkamers van gemeenten een onderzoek verricht naar de stand van zaken voor wat betreft de opvolging van de aandachtspunten en aanbevelingen zoals die geformuleerd zijn in het onderzoek dat in 2013 en 2014 door 17 samenwerkende rekenkamer(commissie)s (die 19 gemeenten vertegenwoordigen) naar HVC is verricht. Uw onderzoek is vervat in het rapport "stand van zaken uitvoering aanbevelingen HVC" welke op 13 juli 2017 aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beverwijk is aangeboden voor een bestuurlijke reactie.

Onderstaand zijn voor wat betreft onze bestuurlijke reactie al onze opmerkingen/aanvullingen in volgorde en verwijzing naar de hoofdstukken van uw rapport opgesomd.

Hoofdstuk 1.1 Aanleiding pagina 5

-In uw rapport wordt opgemerkt dat de aanleiding om deze stand van zaken te onderzoeken voor de 8 vertegenwoordigers van de rekenkamer(commissie)s (waaronder Beverwijk en Zaanstad die participeren in de gemeenschappelijke regeling AIJZ) voor u is gelegen in het feit dat de tijdsperiode tussen de publicatie van het onderzoek en de reguliere vervolg- of opvolgingsonderzoeken (die vaak een termijn van vier jaar kennen) gegeven de risico's van het onderwerp, te lang wordt bevonden. Wij betreuren het dat deze opvolging relatief lang duurt. Wij merken verder op dat in het rapport niet duidelijk wordt waarom de overige in eerste aanleg 10 deelnemende rekenkamers nu niet meegedaan hebben aan uw stand van zaken onderzoek. Gezien de in uw geformuleerde aanleiding veronderstelde risico's zou

stationsplein 48
postbus 450
1940 al beverwijk
www.beverwijk.nl
info@beverwijk.nl
telefoon
0251 256256
fax 0251 256444

aagenomen kunnen worden dat alle van de in eerste aanleg 17 deelnemende rekenkamers ook nu mee zouden doen aan het stand van zaken onderzoek. Wij zijn dan ook belangstellend naar de overweging die ten grondslag liggen aan het niet meedoen van een belangrijk aantal rekenkamers aan dit onderzoek omdat dit mogelijk relevante informatie kan betekenen voor ons college en/of de gemeenteraad. In het bijzonder geldt dit voor de rekenkamers van de gemeenten Velsen en Heemskerk die samen met Beverwijk en Zaanstad vertegenwoordigd zijn in het openbaar lichaam Afvalschap IJmond Zaanstreek van waaruit de door deze raden overgenomen aanbevelingen uit 2014, in gezamenlijkheid ambtelijk/bestuurlijk verder ter hand zijn genomen in 2015 e.v.

Wij vinden het in dit verband goed om nog even aan te halen dat de door de raad van Beverwijk overgenomen 24 aanbevelingen daarna binnen de GR AIJZ door de deelnemende gemeenten Zaanstad, Velsen, Beverwijk en Heemskerk ambtelijk/bestuurlijk ter hand zijn genomen. Dit heeft geleid tot uiteindelijk 6 hoofdaanbevelingen zoals deze op voorspraak van de rekenkamer Zaanstad al eerder door de gemeenteraad van Zaanstad zijn overgenomen. Een belangrijk deel van de "Beverwijkse" aanbevelingen krijgt dus hun uitwerking binnen deze 6 hoofdaanbevelingen. Dat geldt eveneens voor een aantal van de aanbevelingen zoals besloten door de gemeenteraad van Beverwijk op basis van het raadsbesluit INT-14-13720. Ook krijgt een aantal "Beverwijkse" aanbevelingen een verdere uitwerking binnen onze eigen gemeente en niet in GR AIJZ-verband. Bijvoorbeeld de benodigde beleidskaders met betrekking tot de deelneming in HVC via een vast te stellen Nota Verbonden Partijen en het delen van kennis voor meer actief aandeelhouderschap.

Zoals ook al eerder door uw rekenkamercommissie in 2014 is aangehaald zijn wij met u van mening dat er v.w.b. de onderzoeksrapporteren en aanbevelingen sprake is van een complexe materie welke een hoog niveau van kennis en (financiële) competenties van de aandeelhouders en de gemeenteraden vergt. Zoals aangegeven krijgen alle 24 Beverwijkse aanbevelingen ieder afzonderlijk danwel geclusterd aandacht. Gezien de aangehaalde complexiteit vragen wij ons af of het niet beter was geweest om op voorhand ook voor Beverwijk de aanbevelingen te clusteren zoals is gedaan in de gemeente Zaanstad.

Hoofdstuk 1.2 Probleemstelling en onderzoeksvragen pagina 6

-In de door u geformuleerde probleemstelling en hoofdonderzoeksvragen is opgenomen dat wordt nagegaan in welke mate HVC invulling heeft gegeven aan door de colleges en raden overgenomen aanbevelingen vanuit de onderzoeken uit 2014 en welke acties door HVC zijn ondernomen naar aanleiding van deze onderzoeken. Vervolgens merkt u op dat de voortgang aan HVC-zijde slechts zijdelings in uw stand van zaken onderzoek is betrokken door middel van bestudering van de notulen en besluitenlijsten van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van HVC in de periode april 2014 tot en met juli 2016. Voor wat betreft deze zijdelingse betrokkenheid door uw rekenkamer ten aanzien van de voortgang aan HVC-zijde merken wij op dat een uitgebreidere uitvraag van uw kant direct aan HVC, zoals wel gedaan is bij de gemeenten o.a. via interviews, ons inziens zou kunnen bijdragen aan het volledig beeld over de stand van zaken v.w.b. de opvolging van de aanbevelingen uit 2014. Wij zijn van mening dat dit een mogelijk zinvolle aanvulling zou kunnen zijn op het huidige stand van zaken rapport.

-Wel stellen wij met u vast dat uw dossieronderzoek op basis van de beschikbare stukken van HVC duidelijk maakt dat HVC aan de door haar geformuleerde actiepunten (op basis van de rekenkameronderzoeken uit 2014), in 2016

grotendeels invulling is gegeven. Het betreft de volgende actiepunten zoals deze door u v.w.b. de verdere opvolging in **hoofdstuk 6** verder zijn toegelicht:

1. In overleg treden met de aandeelhouders over de exploitatie van de afvalverbrandingscapaciteit op langere termijn, mede vanuit het oogpunt van de garantstelling door aandeelhouders.
2. Verbeteringen aanbrengen in de communicatie door onder andere rondom elke algemene vergadering een memo beschikbaar te stellen met een vooruitblik en terugblik op de vergadering voor berichtgeving aan de raden en algemene besturen.
3. Een actualisering van de scenario's strategische herijking 2013 en meerjarenperspectief 2015 en verder, met de toezegging over deze onderwerpen voortaan jaarlijks te rapporteren.
4. In overleg treden met de aandeelhouders over de vraag of de a-typische wijze van financiering van HVC op basis van garantstelling en minimaal eigen vermogen al dan niet nog past bij de huidige tijd.
5. Het ontwikkelen van een monitoringssystematiek

We vinden het relevant om in dit verband te vermelden dat wij van mening zijn dat met deze opvolging door HVC eveneens een belangrijke bijdrage is geleverd in de opvolging van een aantal aanbevelingen zoals die door de gemeenteraden in 2014 zijn overgenomen.

Hoofdstuk 4 Wat hebben colleges met het raadsbesluit gedaan, pagina 12

In dit hoofdstuk wordt in het kort verslag gedaan van de acties die de colleges hebben ondernomen in het kader van de opvolging van de door de gemeenteraad overgenomen aanbevelingen. In het kader van de actualiteit merken wij hierover het volgende op. Het college van Zaanstad heeft ter uitwerking van de 6 (hoofd) aanbevelingen eind 2014 een Bestuursopdracht Toekomst HVC vastgesteld. De toekomstvisie zal bestaan uit de volgende onderdelen:

- Een inhoudelijke visie op HVC, waarin wordt bepaald welke activiteiten naar de mening van Zaanstad zouden moeten behoren tot de kerntaken van de HVC en een onderbouwing daarvan;
- Heroverwegen van de kern- en commerciële taken die de HVC namens de aandeelhouders uitvoert, waarbij de juridische, financiële en organisatorische aspecten worden betrokken;
- Heroverwegen van de garantstellingsstructuur van de HVC en de daarmee gepaarde financiële risico's voor de aandeelhouders; daarbij wordt tevens onderzocht hoe de beleidsuitvoering en inperking van de gemeentelijke aansprakelijkheid voor taken die nog via HVC blijven lopen wordt geborgd, en hoe de overgang naar de nieuwe situatie wordt gerealiseerd.

Deze toekomstvisie zal vervolgens in AIJZ-verband worden besproken, zodat een door AIJZ gedeelde toekomstvisie ontstaat. De toekomstvisie moet antwoord geven vanuit het perspectief van Zaanstad/AIJZ op aanbevelingen 2, 3 en 5 van de 6 hoofdaanbevelingen en concrete aanbevelingen doen voor de te volgen processtappen. Deze visie over HVC is naar verwachting het 4^e kwartaal 2017 beschikbaar en zal dan besproken worden in de gemeente Zaanstad en in de GR AIJZ en de AvA HVC. Een definitieve uitwerking over alle aanbevelingen voor Beverwijk kan dan waarschijnlijk eind 1^e kwartaal 2018 beschikbaar zijn.

Hoofdstuk 7.1/7.2 Conclusies en aanbevelingen pagina 16

-Voor wat betreft uw conclusie dat niet duidelijk is in hoeverre colleges actief hebben opgetrokken in dit specifieke dossier verwijzen wij u naar onze eerdere vermelding in deze bestuurlijke reactie dat in GR AIJZ-verband, waarin de gemeenten Zaanstad, Velsen, Beverwijk en Heemskerk zijn vertegenwoordigd, de door deze raden overgenomen aanbevelingen uit 2014, in gezamenlijkheid ambtelijk/bestuurlijk verder ter hand zijn genomen in 2015 e.v. U haalt dit ook zelf aan in hoofdstuk 5.1

(In hoeverre hebben colleges samenwerking gezocht?) van uw rapport: "*Van de AIJZ gemeenten is bekend dat er aan een gezamenlijke visie wordt gewerkt*". En ook in hoofdstuk 5.2 (In hoeverre hebben de raden samenwerking gezocht?): "*Dit geldt niet voor Beverwijk en Zaanstad. Zij zijn in het kader van de AIJZ samen opgetrokken met de aan dat openbaar lichaam deelnemende gemeenten*". Het lijkt ons goed dat deze bevindingen door u ook nog even worden benoemd en opgenomen in hoofdstuk 7.1 Conclusies.

-Voor wat betreft de door u geformuleerde aanbevelingen in hoofdstuk 7 om binnen een half jaar een concreet plan van aanpak op te stellen voor de opvolging van nog resterende aanbevelingen en dit te delen met andere gemeenten verwijzen wij naar de actualiteit zoals eveneens in onze reactie is aangehaald. Een door AIJZ gedeelde toekomstvisie kan naar verwachting in het 1^e kwartaal 2018 besproken in de GR AIJZ. Na bespreking van deze visie in de AvA van HVC in het 2^e kwartaal 2018 wordt een definitieve uitwerking over alle aanbevelingen voor Beverwijk voor het 3^e kwartaal 2018 voorzien.

Bijlage 1 Hoofdstuk C1 Besluitvorming gemeenteraad pagina 21

Voor wat betreft de door u aangehaalde verwijzing onder alinea C.1 op pagina 21 naar de behandeling van het onderzoek van de rekenkamercommissie uit 2014 merken wij op dat het onderzoek is besproken in 2014 (in plaats van 30 oktober 2010) en dat het gaat om het ingediende raadsvoorstel INT-14-13729 (in plaats van INT-14-13720).

Bijlage 1 hoofdstuk E Totaaloverzicht pagina 24/25

-Voor wat betreft het totaaloverzicht van 27 aanbevelingen merken wij op dat de aanbevelingen 2,5,7,15 en A3 niet als onderscheidelijk genummerde aanbevelingen zijn opgenomen in het samenvattende bestuurlijke rapport "Afstand nemen van Afval" (INT-14-11181) op grond waarvan het college in 2014 haar bestuurlijke reactie kenbaar heeft gemaakt en de gemeenteraad destijds heeft besloten deze (24) aanbevelingen over te nemen. Van deze 24 aanbevelingen, zoals ook aangehaald in uw rapport in Bijlage B1 (hoofdstuk B2 pag. 18 Tm 21), zijn vervolgens de aanbevelingen 23 en 24 niet opgenomen in het totaaloverzicht in Bijlage B1 (hoofdstuk E pagina 24 en 25) van uw rapport. Wij geven u in dit verband mee dat de 24 aanbevelingen zoals deze zijn opgenomen in het aangehaalde samenvattende rapport "Afstand nemen van Afval" en zoals destijds besloten en overgenomen door de gemeenteraad, voor ons uitgangspunt blijven voor wat betreft de verdere uitvoering/opvolging.

-Voor wat betreft het door u gehanteerde stoplichtmodel (groen, oranje, rood) bij de in de bijlagen gehanteerde tabellen wordt er v.w.b. de betekenis van de kleur rood een onjuiste duiding gemaakt door dit te omschrijven als "...maar dat deze nog niet voltooid is en groen dat er opvolging heeft plaats gevonden." Vervolgens wordt er in de tabel van het totaaloverzicht van onze gemeente op pagina 24 gebruik gemaakt van de kleur wit waarvan niet duidelijk wordt welke duiding hiermee bedoeld wordt.

-V.w.b. de totstandkoming en herleidbaarheid van de door de rekenkamer in de samenvattende tabel toegekende kleuren ontbreekt per aanbeveling een verwijzing/bronvermelding op grond waarvan de kleuraanduiding tot stand is gekomen. Wij willen u in overweging geven dat deze verwijzing de transparantie en volledigheid van het rapport ten goede kan komen.

Conclusie

Wij stellen vast dat het merendeel van de rekenkamers die aan het onderzoek in 2013/2014 hebben meegedaan, hebben afgezien van het "stand van zaken

onderzoek" . Mogelijk dat hier voor ons college en de raad relevante overwegingen aan ten grondslag liggen wat wij nog graag van u zouden willen vernemen.

Voor wat betreft de omvang van 24 aanbevelingen zoals die in 2014 door de rekenkamer Beverwijk zijn voorgesteld en door de raad zijn overgenomen merken wij op dat wij met de gemeente Zaanstad, Heemskerk en Velsen, die allen vertegenwoordigd zijn in de GR AIJZ, de 6 hoofdaanbevelingen zoals deze door door de gemeenteraad van Zaanstad zijn overgenomen verder uitwerken. Daarmee krijgt een belangrijk deel van de 24 Beverwijkse aanbevelingen tevens zijn uitwerking. Beverwijkse aanbevelingen die niet vallen onder deze hoofdaanbevelingen krijgen binnen onze eigen gemeente een uitwerking zoals bijvoorbeeld een Nota Verbonden Partijen voor beleidskaders met betrekking tot de deelneming in HVC en het delen van kennis voor meer actief aandeelhouderschap. De 24 Beverwijkse aanbevelingen krijgen zo ieder afzonderlijk danwel geclusterd aandacht. Gezien de door u eerder aangehaalde complexiteit v.w.b. de onderzoeksrapporteren en aanbevelingen, vragen wij ons af of het niet beter was geweest om op voorhand ook voor Beverwijk de aanbevelingen te clusteren zoals is gedaan in de gemeente Zaanstad.

Wij vinden het belangrijk om de actualiteit voor wat betreft de uitwerking/opvolgingen van de Beverwijkse aanbevelingen in GR AIJZ verband aan te halen. Een Toekomstvisie HVC komt naar verwachting in het 4e kwartaal 2017 beschikbaar en zal dan besproken worden in de gemeente Zaanstad en in de GR AIJZ en de AvA HVC. Een definitieve uitwerking over alle aanbevelingen voor Beverwijk kan dan waarschijnlijk eind 1e kwartaal 2018 beschikbaar zijn. Verder zou een uitgebreidere consultatie/uitvraag aan HVC door de rekenkamer ons inziens een waardevolle aanvulling kunnen zijn op het huidige "stand van zaken rapport". We stellen vast dat uw bevindingen op basis van dossieronderzoek op dit punt laten zien dat er door HVC reeds een belangrijke bijdrage is geleverd aan de opvolging van een aantal aanbevelingen.

Ook maken wij u attent op enkele door ons aangehaalde tekstuele wijzigingen en gevraagde verduidelijking eveneens aangehaald onder bijlage 1 hoofdstuk E.

Wij zijn tot slot van mening dat de onderzoeksresultaten zoals vastgelegd in uw "stand van zaken rapportage" het benodigde inzicht geeft in de opvolging van aanbevelingen vanuit onze gemeente in GR AIJZ-verband en verzoeken u daarbij rekening te houden met onze opmerkingen/aanvullingen in het kader van deze bestuurlijke reactie.

Hoogachtend,

de gemeentesecretaris,


mw. mr. A.L. Scholvinck

de burgemeester


drs. M.E. Smit

Bijlage(n): geen

10.2 Den Helder



Aan de Rekenkamercommissie
De heer drs. R.J. Moreé MBA
Postbus 36
1780 AA DEN HELDER

verzendinggegevens

datum : 22 augustus 2016
kenmerk : AU17.07730
bijlagen :

behandeld door

Concernestaf
dhr. M. Hanegraaf
telefoon (0223) 67 8180

uw gegevens

brief van : 14 juli 2017
kenmerk : AU17.06483

onderwerp

Bestuurlijk wederhoor doorwerking aanbevelingen HVC onderzoek

Geachte heer Moreé,

Naar aanleiding van uw verzoek d.d. 14 juli 2017 doen wij u hierbij onze bestuurlijke zienswijze toekomen op het door de Rekenkamercommissie (RKC) uitgebrachte doorwerking aanbevelingen NV Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) onderzoek. In de collegevergaderingen van 22 augustus hebben wij uw conceptrapport behandeld.

Op basis van uw onderzoek naar de opvolging van de aanbevelingen van het onderzoek naar HVC in de gemeenten Beverwijk, Den Helder, Dronten, Heerhugowaard, Lelystad, Noordoostpolder, Texel en Zaanstad trekt u op basis van het overall beeld de volgende conclusie en stelt u de volgende aanbeveling voor:

Conclusies:

Het gemeenschappelijke rapport van IPR Normag heeft op basis van aanvullende onderzoeken, kadering en duiding door de rekenkamer(commissie)s tot een groot aantal gevarieerde, maar verwante aanbevelingen geleid. Over het algemeen hebben de raden alle aanbevelingen die de rekenkamer(commissie)s hebben geformuleerd overgenomen, zonder daarbij zelf aanvullende kaders mee te geven.

Voor het merendeel van de gemeenten geldt dat de colleges de aanbevelingen niet of nauwelijks hebben opgevolgd. Opvallend is dat de colleges vanuit de positie van de aandeelhouder de bal vaak bij de directie (of evt. raad van commissarissen) HVC leggen en niet zelf met de aanbeveling aan de slag gaan. Voor twee van de gemeenten geldt dat meer duidelijkheid over de mate van opvolging van aanbevelingen ontstaat op het moment dat de visie op het afvalschap AIJZ waarin zij deelnemen wordt opgeleverd.

In hoeverre de colleges actief samen hebben opgetrokken in dit specifieke dossier is niet duidelijk. Voor zover wij kunnen beoordelen hebben de raden geen afstemming met elkaar gezocht. HVC heeft met een aantal financiële herijkingsmaatregelen gevolg gegeven aan een aantal (zelf geformuleerde) actiepunten. Ook werkt HVC sinds december met een systeem voor vooruit- en terugblikken op de AvA's. In hoeverre en op welke wijze jaarlijks over ontwikkelingen vanuit het meerjarenperspectief – op basis van de verrichte strategische herijking wordt gerapporteerd – is echter niet geheel duidelijk.

Aanbevelingen:

Geef als gemeenteraad de opdracht aan het college om een concreet plan van aanpak op te stellen. Daaruit moet blijken welke acties het college gaat ondernemen om aan de (resterende) aanbevelingen van het eerdere onderzoek te voldoen, en ook welke gezamenlijke acties voor raden en colleges van belang zijn om meer samenwerking in hun aansturing te bewerkstelligen of waarom het college bepaalde aanbevelingen niet opvolgt.

Het plan van aanpak moet binnen een half jaar ter kennisgeving aan de gemeenteraad worden

Drs. F. Bijlweg 20
1784 MC Den Helder

Postbus 36
1780 AA Den Helder

www.denhelder.nl

telefoon 14 0223
fax (0223) 67 1201

gezonden. Geef het college aanvullend de opdracht om er voor te zorgen dat zijn plan van aanpak ook aan de andere colleges en gemeenteraden gestuurd wordt. De verschillende colleges en gemeenteraden krijgen daarmee inzicht hoe de overige aandeelhouders denken over de aansturing van HVC. Als gemeenteraden of colleges overwegen om ten aanzien van de aansturing van HVC samen te werken met andere gemeenten, kan dit inzicht dat bevorderen.

Wij kunnen ons vinden in de overall conclusies en aanbeveling die u in de rapportage heeft genoemd. Op basis van uw notitie over Den Helder schetsen wij onze zienswijze op de opvolging van de aandachtspunten en aanbevelingen uit het onderzoek, dat in 2013 en 2014 is uitgevoerd.

1. Verricht een heroriëntatie op het strategisch en risicoprofiel:

Het college kan zich volledig vinden in het herijkte strategisch profiel 'Recycling Case' van HVC, dat ook met unanieme instemming van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) is vastgesteld. De focus van het college is dan ook gericht op maximale bronscheiding van het afval aan huis en hergebruik van materialen, grondstoffen en energie (duurzaamheid).

Voor wat betreft het risicoprofiel kan worden opgemerkt dat er mede vanuit de AvA is aangedrongen op het afbouwen van de gegarandeerde leningen onder het plafond van 670 miljoen euro en het verhogen van de solvabiliteit. Deze financiële herijking, uitgevoerd door HVC met een vertegenwoordiging van de aandeelhouders waarin Den Helder in de persoon van de portefeuillehouder vertegenwoordigd was, houdt onder meer in dat de aandeelhouders de komende jaren afzien van een jaarlijkse dividenduitkering. Op deze wijze wordt de financiële stabiliteit van HVC verder verstevigd, hetgeen zich inmiddels heeft gemanifesteerd in zwarte cijfers in 2015 en 2016 (resp. 13,5 en 7,6 miljoen euro, resulterend in een huidig eigen vermogen van 89,4 miljoen euro na toevoegen resultaat 2016 en een vermindering van de netto schuld van 62 in 2015 naar 23 miljoen euro in 2016). Het bedrag aan garantstellingen door de aandeelhouders neemt dan ook gestaag af.

Het zal duidelijk zijn dat het college als aandeelhouder de (financiële) risico's overigens wel kritisch blijft volgen.

2. Besluit over aanpassing doelomschrijving gemeenschappelijke regeling:

Niet van toepassing.

3. Verzoek om duidelijkheid onder de werkwijze van het besturingsmodel:

Het college blijft van mening dat binnen de bestaande constellatie vooralsnog geen beter besturingsmodel voorhanden is. De huidige beperking op het gebied van directe sturing zijn inherent aan de structuur van een NV en het destijds 'op afstand' zetten van de gemeentelijke reinigingstaken.

Diverse keren per jaar is er met HVC bestuurlijk en ambtelijk overleg (zowel financieel en beleidsmatig, als ook op het gebied van visie en strategie).

Onlangs is de raadscommissie Stadsontwikkeling & Beheer door de algemeen directeur van HVC geïnformeerd over de werkwijze van HVC en de actuele ontwikkelingen op het gebied van afval en milieu en vooral de rol die HVC – samen met de aandeelhouders – hierin wil vervullen. Uitdrukkelijk is door de algemeen directeur uitgesproken dat de aandeelhouders aan het stuur zitten!

4. Stimuleer het delen van kennis voor meer actief aandeelhouderschap:

Zoals ook onder punt 3 vermeldt, vinden er diverse keren per jaar bestuurlijke en ambtelijke overleggen (financieel en beleidsinhoudelijk) plaats met HVC, die mede bedoeld zijn als input voor AvA die twee keer per jaar plaatsvindt. Bovendien vindt de ambtelijke voorbereiding van de AvA met de regiogemeenten plaats, zodat ook met elkaar kan worden gespard en zo nodig gezamenlijke standpunten kunnen worden bepaald. Naar aanleiding van deze overleggen en voorbereiding wordt een integraal advies voor het college van B&W – als aandeelhouder – ten behoeve van de AvA opgesteld.

5. Overweeg het aandeelhouderschap te differentiëren:

Het college is en blijft de mening toegedaan dat het aandeelhouderschap in voldoende mate is gedifferentieerd. Zoals ook in eerdere rapportages aangegeven kan de gemeente Den Helder als aandeelhouder eigenstandig bepalen of deel wordt genomen in bedrijfsactiviteiten die meer op afstand staan van de wettelijke/publieke taken op het gebied van afvalbeheer en energie- en warmtevoorziening. Als voorbeeld kan worden genoemd dat Den Helder geen aandelen C heeft verworven ten behoeve van een door HVC geïnitieerd geothermieproject in het Westland vanwege de mogelijke financiële risico's.

6. Zorg voor voldoende waarborgen van de benodigde competenties:

Het college is van mening dat er voldoende competenties op diverse vlakken (bijv. op financieel en beleidsmatig gebied) van afval en duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie aanwezig zijn. Sinds 1 september 2015 is bovendien binnen de afdeling Stadsbeheer structureel formatie vrijgemaakt om op het gebied van afvalbeleid en –beheer alsmede het accounthouderschap HVC nog meer inhoud en sturing te geven.

7. Heroverweeg de inrichting en werking van de GR:

Niet van toepassing.

8. Verzoek om een monitorsystematiek:

In de AvA van december 2014 is afgesproken dat HVC een monitorsystematiek ontwikkelt, hetgeen inmiddels een onderdeel vormt van het jaarverslag. Tevens wordt in het kwartaalbericht van HVC de meest actuele stand van zaken geschetst. Dit kwartaalbericht gaat ook richting gemeenteraad. Tevens ontvangt Den Helder als aandeelhouder een op de gemeente gericht jaarbericht waar de inzet en prestaties van HVC onder de loep worden genomen. Directie en RvC geven ook twee keer per jaar een door de AvA gewenste contextanalyse en een toelichting op zowel de actuele ontwikkelingen als de verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van afval, grondstoffen, warmte en energie.

9. Verzoek erom dat het bestuur van HVC middellange- en langetermijnprognoses verstrekt:

Zie hetgeen hierover bij punt 8 is vermeld. Zoals ook bij punt 3 is aangegeven heeft de algemeen directeur van HVC de raadscommissie Stadsontwikkeling & Beheer onlangs uitvoerig geïnformeerd over de bedrijfsvoering, de gezonde financiële situatie en de actuele ontwikkelingen geschetst op de terreinen waar HVC actief is. De commissie gaf aan zeer tevreden te zijn over de verkregen informatie. Tevens heeft hij een doorkijk gegeven naar de toekomst en de uitdagingen waarvoor HVC – samen met de aandeelhouders - staan. Ook deze keer heeft de algemeen directeur de commissie uitgenodigd een bezoek te brengen aan HVC in Alkmaar.

10. Stel een informatieprotocol op:

Er is inderdaad nog geen informatieprotocol door HVC opgesteld. Zoals uit de voorgaande punten blijkt vindt er wel degelijk op diverse fronten informatie-uitwisseling plaats. Een greep:

- periodieke bijeenkomsten met bestuurders van de aandeelhouders;
- periodieke bijeenkomsten met de financiële adviseurs van de aandeelhouders;
- periodieke bijeenkomsten met de beleidsmedewerkers van de aandeelhouders;
- twee keer per jaar een Algemene Vergadering van Aandeelhouders;
- bijeenkomsten voor de aandeelhouders over nieuwe ontwikkelingen (bijv. warmtenet en energie);
- het innovatieplatform waaraan ook de portefeuillehouder van Den Helder deelneemt en een eigenstandige rol heeft in het adviseren van directie en aandeelhoudersvergadering;
- kwartaalberichten;
- jaarberichten (specifiek gericht op de aandeelhouder);
- begroting, jaarverslag en jaarrekening;
- diverse keren per jaar een directieoverleg met de aandeelhouder (specifiek gericht op Den Helder);
- regulier ambtelijk kwartaaloverleg met de accounthouder van HVC (specifiek gericht op Den Helder); en
- wekelijks contact met de accounthouder over beleids- en bedrijfsmatige alsmede operationele aspecten.

Het college organiseert in december een informatie bijeenkomst met betrekking tot de kaderstellende en controlerende rol van de gemeente raad in relatie tot verbonden partijen.

11. Verlang verdere optimalisatie van de informatieverstrekking:

In dit kader wordt verwezen naar met name de opmerkingen genoemd onder de punten 8, 9 en 10.

12. Versterk de toezichhoudende rol van aandeelhouders en ontwikkel een toetsingskader:

Met hetgeen bij de bovenstaande punten is vermeld, is het college van mening dat het voldoende middelen heeft om effectief toezicht te kunnen uitoefenen op HVC. In de afgelopen jaren hebben wij ervaren dat de aandeelhouders niet louter volgend zijn, maar ook sturend kunnen optreden op het reilen en zeilen bij HVC. Feit blijft overigens wel dat de gemeente Den Helder maar een klein deel van de totale aandelen heeft en onze invloed derhalve ook navenant is. Reden waarom wij ook samenwerking hebben gezocht met de gemeenten in de Kop van Noord-Holland om gezamenlijke standpunten te bepalen.

Belangrijke toetsingskaders liggen op het vlak van:

- a. de dienstverlening (m.n. inzameling en verwerking);
- b. de financiële situatie; en
- c. de risico's.

De kaders die hierbij vooral van belang zijn en beschikbaar, zijn:

- a. de dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen HVC en de gemeente;
- b. de begroting, de tussenrapportages en de jaarrekening;
- c. o.a. de statuten en afspraken in AvA-verband.

13. Heroverweeg de wijze van directe benoeming van commissarissen door clusters aandeelhouders en de samenstelling van de RvC:

Aan deze aanbeveling is – mede gezien de structuur van de vennootschap – (nog) geen opvolging gegeven.

14. Vergroot de invloed van de aandeelhouders op de meest zwaarwegende besluiten:

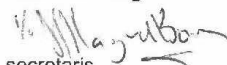
Zoals ook destijds door ons aangegeven, is de gemeente als aandeelhouder gebonden aan HVC en is het door de keuze van financiering onder garantstelling en ballotageovereenkomst in de praktijk niet eenvoudig om afstand te doen van de aandelen. Wel is het mogelijk de invloed van de aandeelhouders op onderdelen te vergroten. In de structuurvennootschap is het echter niet mogelijk bevoegdheden van de Raad van Commissarissen te leggen bij de AvA. Wel bestaat de mogelijkheid een (niet-bindend) recht op voordracht of advies over onderwerpen/besluiten aan de AvA toe te kennen.

15. Overweeg afzonderlijk aandeelhouderschap in plaats van gezamenlijk:

Niet van toepassing.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koën Schuiling


secretaris
Robert Reus

10.3 Dronten

Er is geen bestuurlijke reactie gegeven.

10.4 Heerhugowaard



Proof adviseurs BV
Dhr. R de Greef
Postbus 90416
2509 LK Den Haag

Contactpersoon: dhr. E.T. van Vulpen Ons kenmerk: E201734254
Telefoon: 14 072 Relatiekenmerk: E201733013
E-mail: post@heerhugowaard.nl
Onderwerp: Bestuurlijke zienswijze op rapport 'Stand van zaken uitvoering aanbevelingen HVC'

Heerhugowaard, 27 oktober 2017

Geachte heer De Greef,

Op 20 oktober is contact met u gezocht om duidelijkheid te krijgen over de termijn van reageren. Via een lid van rekenkamer Den Helder hebben wij gehoord dat de termijn al ver voor de bestuurlijke ontvangst van het rapport (13 oktober) is verlopen. Om als college toch te kunnen reageren, is als uiterlijke reactiedatum 27 oktober afgesproken. Vanuit de bemiddelende rekenkamer en het onderzoeksbureau wordt de inspanning gedaan om de reactie nog op enige wijze te koppelen aan het rapport.

Door de behandeling bij de andere gemeenten wordt het totale rapport openbaar en kunnen vragen / reacties vanuit de pers komen. Ook over het deel van de gemeente Heerhugowaard, waar tot op heden geen bestuurlijk hoor en wederhoor op mogelijk is geweest. Het is daarom van belang om als gemeente Heerhugowaard een reactie te geven, die beschikbaar komt voor de andere deelnemers aan de scan.

Wij horen graag van u wat daadwerkelijk met onze reactie wordt (is) gedaan ten aanzien van het rapport en de behandeling bij de andere deelnemers.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,
de wnd.secretaris, de burgemeester,

A.S. Meijer

A.B. Blase

Gemeente Heerhugowaard

Zienswijze college van B&W:

Rapport: Stand van zaken uitvoering aanbevelingen HVC

Concept 7 juli 2017 (voor bestuurlijk wederhoor)

Uitgevoerd door Proof adviseurs in opdracht van acht rekenkamers

Reactie op verloop proces:

Binnen het proces is de communicatie niet goed verlopen en zijn verwachtingen niet waargemaakt. Het knelpunt is het ontbreken van een rekenkamer in de gemeente Heerhugowaard. Hierdoor is de logische schakel tussen onderzoeksbureau en de gemeente niet (permanent) aanwezig geweest. De communicatie verliep daarom niet zoals beoogd. Zo is de situatie ontstaan dat wij achter de procesmatige feiten aanlopen en zeer beperkte tijd hebben (gehad) om met een reactie te komen richting het onderzoeksbureau.

Het college betreurt de gang van zaken, omdat wij van mening zijn dat hierdoor onnodig druk wordt gezet op de ambtelijke capaciteit en de beperkte tijd ook ten kosten gaat van de kwaliteit en zorgvuldigheid van onze reactie (zienswijze).

Wij vinden dat de communicatie en het bewaken van het proces vanuit het onderzoeksbureau en de gemeenteraad (rekenkamer) beter had moeten zijn. Dit is een aandachtspunt voor toekomstige onderzoeken.

Inhoudelijke reactie:

Het college heeft nog steeds de zelfde mening als bij het oorspronkelijke rapport (HVC1 – 2014), waar het gaat om de relatie HVC en gemeente Heerhugowaard als indirect aandeelhouder.

- De bevindingen, conclusies en aanbevelingen in het oorspronkelijke rapport (HVC1) zijn niet in balans met de gemene deler van de aandeelhouders van HVC als totaal.
- Financiële risico's zijn aanwezig, echter niet in die mate, zoals binnen het rapport wordt gesuggereerd.
- De genoemde disbalans tussen risico's en invloed (zeggenschap) is subjectief en de disbalans vanuit bestuurlijk oogpunt wordt niet als zodanig ervaren.
- HVC opereert niet op eigen initiatief. Besluitvorming rond de koers van HVC vindt volgens afspraken plaats, waarbij het college vindt dat voldoende gebruik is gemaakt van de zeggenschap (invloed) als aandeelhouder.
- Er zijn geen besluiten genomen die ten nadele zijn van HVC en het voortbestaan van de HVC in gevaar brengen en daarmee het risico voor de gemeente onverantwoord vergroten.
- Informatie over de besluitvorming in voldoende mate aanwezig is en ook als zodanig richting de raad beschikbaar gesteld. Het college staat open om de huidige manier van informeren aan te passen, zodat het mogelijk beter aansluit bij de huidige behoefte van de raad.
- De huidige vorm van eigenaarschap van HVC (aandeelhouder) voldoende werkt en het getrapte (indirecte)aandeelhouderschap via de gemeenschappelijke regeling (VVI) hierbij geen ernstige belemmering of probleem is.
- Het college heeft vertrouwen in HVC en de rol die HVC vervult voor en namens de gemeente Heerhugowaard op het gebied van de afvalverwerking en het duurzaamheidsbeleid.

De gemeenteraad heeft op 28 oktober 2014 het besluit genomen om slechts een deel van de aanbevelingen uit het HVC-1 rapport (2014) over te nemen. Bij iedere aanbeveling en keus is een toelichting gegeven. Tijdens de verschillende commissie en raadsvergaderingen heeft het college in debat met de gemeenteraad de reactie van het college toegelicht en vragen vanuit de raad beantwoord. Waarbij is aangegeven dat, indien de gemeenteraad van mening is dat het

college de belangen van de gemeente Heerhugowaard niet of onvoldoende behartigt, dit kenbaar wordt gemaakt door de raad.

Algemene deel:

Het college is van mening dat de kritische houding ten opzichte van het oorspronkelijke rapport (HVC-1) onvoldoende is meegenomen in het algemene deel van de scan. Ook vindt het college, dat op basis van het door de gemeenteraad genomen besluit (28 oktober 2014), de inhoudelijke reactie van het college en de aanpassingen rond communicatie vanuit HVC een aantal aanbevelingen wel is opgestart of mogelijk niet meer van toepassing is. Dit heeft gevolgen voor de "stoplichttabel", behorende bij conclusies van 7.1.

Het college is het met de aanbeveling uit 7.2 van het rapport eens, dat als de raad dat wenst, een plan van aanpak wordt opgesteld. Dit zorgt voor duidelijkheid in de behoefte van de gemeenteraad en uitwerking van de aandachtspunten. Het is volgens het college namelijk aan de gemeenteraad om te bepalen of zij voldoende informatie heeft om aan de controlerende rol invulling te geven.

Verder onderschrijft het college de toon van de onderzoekers in hoofdstuk 6, dat HVC sinds het oorspronkelijke onderzoek hard werkt aan betere informatie richting de aandeelhouders. HVC heeft haar actiepunten opgepakt, waardoor aandeelhouders betere informatie hebben om op te sturen en toezicht te houden.

Bijlage 4: Gemeente Heerhugowaard

In dit deel wordt onder kopje D, de kritische houding van de gemeente (college) ten opzichte van het oorspronkelijke rapport (HVC-1) wel aangehaald.

Bij de overgenomen aanbeveling zijn de opmerking van het college weergegeven. Deze opmerkingen geven in een aantal gevallen aan dat de aanbeveling wenselijk kan zijn als de gemeenteraad om meer informatie of duidelijkheid vraagt. Deze nadrukkelijke vraag is tot op heden uitgebleven. Na de intensieve behandeling van het oorspronkelijke rapport (HVC-1), kunnen wij ons voorstellen dat de gemeenteraad meer duidelijkheid heeft gekregen over de rol van de gemeente en de relatie via de gemeenschappelijke regeling VVI met HVC.

Recent heeft de gemeenteraad een motie aangenomen over het beloningsbeleid van HVC en met name over het salaris van de bestuurder. Het college heeft deze motie meegenomen binnen het bestuurlijk VVI overleg. Het college heeft via het beschikbaar stellen van de notulen en het actief informeren van de gemeenteraad, inzicht gegeven in de besluitvorming en uitvoering van de motie binnen de VVI en HVC. Tijdens dit traject heeft de gemeenteraad niet aangegeven ontevreden te zijn over de wijze en tijdigheid waarop de informatie is gedeeld.

Het college ziet dit als een bevestiging dat het goed gaat en aanvullende acties rondom de informatieverstrekking op dit moment niet nodig zijn. Om deze reden zijn deze actiepunten niet verder opgepakt. Dit neemt niet weg dat nog onduidelijkheid kan bestaan over het moeten uitvoeren of oppakken van overgenomen aanbevelingen uit het oorspronkelijke rapport (HVC-1). Om deze reden onderschrijft het college de aanbeveling uit het algemene deel (7.2). Het college wil het debat zeker opstarten op basis van het oorspronkelijke rapport, de huidige stand van zaken rond HVC en de bevindingen uit de scan.

Bij de jaarstukken van de gemeente worden de gemeenschappelijke regelingen beoordeeld op diverse punten. Dit zorgt voor een score en risicoprofiel. De gemeenteraad gebruikt deze info om indien gewenst en noodzakelijk geacht in te kunnen grijpen in de betrokkenheid en sturing van de gemeenschappelijke regeling VVI en daarmee indirect bij HVC.

Onder kopje F worden de verschillende kleuren van de "stoplichttabel" toegelicht, echter wordt twee keer wat gezegd over groen en wordt rood niet genoemd. Wij nemen aan dat rood niet betekent dat er niets met de aanbeveling is gedaan, dat sluit namelijk niet aan bij ons beeld van

het HVC dossier. Logischer zou zijn dat het betekent dat de onderzoekers op basis van de geraadpleegde informatie geen uitspraak kunnen doen over de stand van zaken.

Het college stelt voor om de kleur van de volgende aanbevelingen te veranderen:

- 3 – Verzoek om duidelijkheid over de werkwijze van het besturingsmodel.
 - oranje en mogelijk groen, aangezien er geen aanvullende vragen van de gemeenteraad zijn geweest.
- 8 – Verzoek om een monitoringsysteem
 - oranje en mogelijk groen. HVC verstrekt via de jaarrekening informatie die binnen de VVI wordt beoordeeld en waarbij het college wordt geadviseerd. Deze advisering komt ook beschikbaar naar de raad bij het risicoprofiel van de VVI en HVC.
- 9- Verzoek het bestuur van HVC om middellange- en langetermijnprognoses
 - groen. Verzoek is gedaan en HVC verstrekt binnen de contextanalyse deze prognoses. Ook voor de financiën zijn deze prognose afgegeven en vastgesteld (2024).
- 10 – Stel informatieprotocol op
 - groen, ondanks dat er geen protocol is vastgesteld, zijn wel afspraken gemaakt over het informeren van de gemeenteraad. Deze afspraken functioneren gelet op de recente afhandeling van de motie over het beloningsbeleid van HVC.
- 13 – Heroverweeg de wijze van directe benoeming van commissarissen
 - Aanbeveling is niet overgenomen door de gemeenteraad en moet dus worden aangepast.
- L4 - Richt een informatiestructuur in aanvullende op de begroting en jaarrekening op basis van de AvA
 - oranje aangezien aan dit punt al wel invulling wordt gegeven, echter nog zonder de informatiestructuur.

Rekenkamer Lelystad

uw brief van	uw kenmerk	 ons kenmerk U17-104894	datum 29 AUG. 2017
behandeld door GJ Sikkens	doorkiesnummer 0320 - 278830	bijlagen	dossiernummer
onderwerp Reactie college op concept-rekenkamerrapport HVC Opvolgingsonderzoek			pr-nummer

Geachte leden van de Rekenkamer,

In uw brief van 17 juli jl. verzoekt u ons een reactie te geven op het concept opvolgingsonderzoek. Zoals wij hebben begrepen heeft u het bureau Proof, in de persoon van de heer Sabee gevraagd om zijn bevindingen (in blauw) te geven op uw jaarverslag van 2015 waarin het college een weergave geeft van de door haar genomen acties, naar aanleiding van het Rekenkamerrapport over HVC (in zwart). Om deze lijn door te trekken zal het college in rood reageren op uw bevindingen.

Wel zou het college als eerste willen opmerken dat het jammer is dat er na de quick scan, uitgevoerd door dhr. Sabee van bureau Proof, vorig jaar september, geen terugkoppeling heeft plaatsgevonden naar de geïnterviewde ambtenaren. Dit was toegezegd en had wellicht nog enkele onduidelijkheden voor de Rekenkamer kunnen voorkomen. Ook de ontwikkelingen bij HVC worden door deze verlate bevindingen enigszins gemist, waardoor enkele bevindingen wellicht anders waren verwoord.

Aldus, na de aanbevelingen uit het oorspronkelijke rapport van de rekenkamer d.d. 19-8-2014, in volgorde de tekst uit het jaarverslag van de Rekenkamer, daarna in blauw de bevinding van het bureau Proof en vervolgens in rood de reactie van het college op de bevinding.

De aanbevelingen uit het rapport van de rekenkamer d.d. 19-8-2014 luiden als volgt:

1. Met het college een heroriëntatie te verrichten op het strategisch profiel en risicoprofiel HVC
2. Ter versterking van de toezichhoudende rol als aandeelhouder een (gezamenlijk) toezichtkader te ontwikkelen, waarin het gemeentebestuur van Lelystad vastlegt hoe zij haar toezichhoudende rol richting HVC invult.
3. Geef het college de opdracht om in de AvA te vragen om:
 - a. Een monitorsystematiek waarmee de aandeelhouders de beleidsrealisatie en ondernemingsdoelen kunnen volgen.
 - b. Middellange en lange termijn prognoses over de ontwikkelingen in de afval- en energiemarkt te verstrekken aan in ieder geval de RvC.

Gemeente Lelystad
Stadhuisplein 2
Postbus 91
8200 AB Lelystad
14 0320
www.lelystad.nl

4. Geef het college de opdracht om in de AvA aan de orde te stellen dat de invloed van de aandeelhouders moet worden vergroot op zwaarwegende besluiten zoals besluiten over financiën, financiering, tarieven en bedrijfsstrategie.
5. Het college de opdracht te geven het aandeelhouderschap actief in te vullen, voor zover zij dat niet al doet.
6. Het college de opdracht te geven te zorgen voor het voldoende waarborgen van de benodigde competenties bij de vertegenwoordigende aandeelhouder en de ambtelijke ondersteuning.
7. Geef het college de opdracht om in de AvA te vragen de wijze van directe benoeming van commissarissen door clusters aandeelhouders en de samenstelling van de raad van commissarissen te heroverwegen.
8. Geef het college de opdracht om in de AvA te vragen afspraken te maken met de directie van HVC over:
 - a. welke informatie
 - b. op welke wijze en
 - c. aan welke belanghebbende (commissarissen, aandeelhouders, college en raad) wordt verstrekt. Zo nodig hiervoor een informatieprotocol op te stellen.

1. *Het college heeft zowel voor het rekenkameronderzoek als na het onderzoek aangedrongen op ontwikkeling van een strategisch businessplan van HVC. In een intensief traject met de aandeelhouders heeft HVC een financiële heroriëntatie uitgevoerd. Bij de AvA van december 2015 is deze heroriëntatie afgerond. Resultaat is een versnelde afbouw van de garantstelling en versterking van de solvabiliteit van HVC.*

Het feit dat HVC een strategisch businessplan heeft opgesteld geeft nog geen invulling aan de strategische positiebepaling van de gemeente als aandeelhouder van HVC. Door af te wachten wat de strategie van HVC wordt, wordt de kans gemist een eigen visie te vormen en te proberen deze leidend te laten zijn voor HVC als uitvoerder van gemeentelijke taken.

Het college heeft zich intensief bemoeid met de financiële heroriëntatie, in samenspraak met HVC, maar ook met de andere aandeelhouders. Bij alle afwegingen is het belang van Lelystad meegewogen en het uiteindelijk resultaat voldoet ook aan de doelstellingen van de andere aandeelhouders. Een versnelde afbouw door betere bedrijfsresultaten, bezuinigingen waar mogelijk, dividend gebruiken om nog sneller de schuld af te bouwen en in 2017 is de BNG akkoord gegaan met het loslaten van de hoofdelijke aansprakelijkheid (en de andere banken zullen daarin nog in 2017 volgen). Een eigen visie als aandeelhouder zou, volgens het college, hier niet effectiever zijn geweest. De aanbeveling van de rekenkamer veronderstelt dat een eigen visie van een 3% aandeelhouder kans zou maken op implementatie bij het bedrijf waar men (slechts) aandeelhouder van is. Het college verschilt hierover van mening en heeft voor deze inspanning gekozen.

2. *Zoals eerder geconstateerd is Lelystad een kleine aandeelhouder en is haar invloed op de AvA HVC beperkt. De raad kan weliswaar kaders stellen en het college haar standpuntbepaling op de AvA hieraan spiegelen, maar dit wil niet zeggen dat zowel HVC als andere aandeelhouders zich kunnen vinden in deze standpuntbepaling. Tijdens de AvA van juli 2014 heeft portefeuillehouder Van Wageningen namens het college aangedrongen op het ontwikkelen van dit gezamenlijke toezichtkader. De belangen van de diverse aandeelhouders en mate van dienstverlening van de diverse aandeelhouders zijn verschillend en zijn moeilijk in een eenduidig kader te vatten.*

De aanbeveling ziet toe op het ontwikkelen van een toetsingskader voor de gemeente, waarbij gezamenlijk tussen haakjes is geplaatst. Op basis van de voorhanden zijnde informatie is ons niet bekend of het college inmiddels een eigen toetsingskader heeft ontwikkeld. Er is duidelijk wel een poging geweest om hieromtrent af te stemmen met andere aandeelhouders, maar dat heeft blijkbaar niet tot eenduidigheid kunnen leiden. Daarmee is een kans van de aandeelhouders om tot meer grip te komen gemist.

Het college toetst zoals een aandeelhouder zou moeten toetsen, namelijk op de bedrijfsresultaten en de onderliggende meerjarenafspraken en doelstellingen, zoals deze in 2015 zijn vastgelegd bij de financiële heroriëntatie, waar Lelystad een actieve rol heeft vervuld. Afspraken die in gezamenlijkheid zijn gemaakt en die er voor hebben gezorgd dat HVC in rustiger en financieel betrouwbaarder vaarwater is gekomen. Een ander toetsingskader zou

contraproductief zijn, omdat dat, als het zou afwijken van de huidige toetsingskaders, niet conform de door de AVA vastgelegde afspraken zou zijn. Er zijn dus wel degelijk nieuwe (gezamenlijke) afspraken gemaakt in de AVA en deze zijn ook afgestemd in de voorbereidingsbijeenkomsten met de Flevolandse gemeentes

3. *Dit punt is tijdens met de directie van HVC gevoerde gesprekken aan de orde geweest en tijdens de in december 2014 gehouden AvA heeft wethouder Van Wageningen hier expliciet aandacht voor gevraagd. In reactie hierop is van HVC zijde nu een kwartaalrapportage toegezegd. Verder verstrekt HVC bij elke AvA een overzicht met recente ontwikkelingen in de afval- en energiemarkt.*
Aan deze aanbeveling is opvolging gegeven.
Ook aan deze aanbeveling is opvolging gegeven
4. *De aanpassingen zijn tweeledig: De eerste uitkomst vormt de financiële heroriëntatie (zie reactie op beslispunt 1); Tweede uitkomst is de vergrote invloed van aandeelhouders op nieuwe, niet core-business investeringen ("type-2 activiteiten"). Dit betekent dat bij dit type investeringen de afzonderlijke aandeelhouders moeten besluiten om wel of niet te participeren. Als zij niet participeren zijn zij gevrijwaard van risico's door de wel deelnemende aandeelhouders.*
Op basis van de voorhanden zijnde informatie is ons niet duidelijk wat nu precies de invloed vande gemeente Lelystad hierin is geweest. Er is duidelijk wel een wijziging doorgevoerd, om zeggenschap over type-2 activiteiten te vergroten, en risico's te beperken wanneer een gemeente niet participeert in deze activiteiten.
Ook hier heeft wethouder Van Wageningen, met ambtelijke ondersteuning, in de discussie haar inbreng kunnen hebben en is de uitkomst, zoals het college dit wilde (en waar de raad ook mee heeft ingestemd). In welke mate de besluitvorming zonder de invloed van Lelystad anders zou zijn gelopen is niet te achterhalen, maar het resultaat is zoals gewenst.
5. *De gemeente Lelystad heeft samen met de overige Flevolandse – HVC-gemeenten verkend welke mogelijkheden er zijn om gezamenlijk in HVC - verband op te trekken. Afsproken is om - voorafgaand aan de AvA - onderling af te blijven stemmen en waar mogelijk gezamenlijke standpunten in te nemen.*
Hiermee wordt in ieder geval gedeeltelijk invulling gegeven aan de aanbeveling om het aandeelhouderschap actief in te vullen. Via de gezamenlijke standpunten kan de invloed op HVC worden vergroot.
Deze constatering gaat enigszins voorbij aan de actieve deelname van de wethouder, namens het college, aan de verschillende overleggen, zowel in HVC verband als met de omliggende gemeentes. De bijstellingen van het beleid als gevolg van deze overleggen en aanbevelingen zouden het meetpunt moeten zijn en niet de vrijblijvende veronderstelling dat de invloed (meer?) kan worden vergroot.
6. *Gemeente Lelystad is actief aandeelhouder in HVC en zet daarom zowel financiële, als inhoudelijke expertise vanuit de ambtelijke ondersteuning in voor de advisering van het college. De portefeuillehouder vertegenwoordigt het standpunt van het college en wordt bij elke AvA opnieuw gemachtigd namens het college dit standpunt uit te dragen. Samenwerking met andere gemeenten is verkend (zie reactie op beslispunt 5), maar blijkt in de praktijk lastig te organiseren door afwijkende standpunten van aandeelhouders.*
Aan de aanbeveling om competenties te borgen lijkt opvolging te zijn gegeven, nu de wethouder consequent vanuit zowel inhoudelijke als financiële expertise wordt geadviseerd. Mogelijk dat soms ook nog andere vormen van expertise nodig zijn, die dan ook geborgd moeten worden.
Deze extra aanbeveling is feitelijk onnodig. Het geldt voor elk proces waar expertise wordt gevraagd.
7. *In de AvA van december 2013 is de laatste wijziging op de profielschets van de RvC besproken (profielschets is een verantwoordelijkheid van de RvC zelf). Bij de behandeling in de AvA van december 2013 heeft Lelystad voorgesteld de omvang van de RvC te beperken en*

aangedrongen op betere afstemming van het profiel van een overheidscommissaris aan dat van een niet overheidscommissaris (bijvoorbeeld ten aanzien van de gebiedsgebondenheid). Aan deze aanbeveling is opvolging gegeven.

8. Het college geeft actief invulling aan de motie 'Vreemd aan de orde van de dag' van 9 april 2013, waarin de raad het college opdraagt:
- de raad voorafgaande aan elke AvA van HVC te informeren over de agenda en de onderliggende stukken;
 - voorstellen die voor de gemeente financiële verplichtingen en/of risico's met zich meebrengen vallend onder artikel 7 en 8 van de Ballotageovereenkomst ter verkrijging van een zienswijze aan de raad voor te leggen;
 - voorstellen van "non core" activiteiten die voor de gemeente financiële risico's inhouden dan wel waarin de gemeente keuzevrijheid heeft wel of niet financieel garant te staan aan de raad voor te leggen.

Verder heeft het college in de AvA van december 2014 aangedrongen op het eerder beschikbaar stellen van de AvA-stukken door HVC, om ook invulling te kunnen geven aan de raadsmotie. Waar mogelijk stelt HVC stukken eerder (in concept) beschikbaar voor de ambtelijke voorbereiding.

De geschetste (verbeteringen in de) informatievoorziening aan de raad (a, b en c) achten wij waardevol, maar staan strikt genomen los van de aard van de aanbeveling. De actie in de AvA van december 2014 biedt een gedeeltelijke opvolging van de aanbeveling. Het zou goed zijn de reeds genomen stappen verder uit te werken in het verlangde protocol.

De rekenkamer gaat voorbij aan het proces waardoor de directie van HVC zich bewust is geworden (door de herhaalde overleggen met de directie en op- en aanmerkingen tijdens de AVA) van het belang van betere en frequentere informatievoorziening. Het kwartaalbericht, de uitgebreide toelichting op de besluiten en de acties van het college om de raad te informeren, kunnen nog worden vastgelegd in een protocol waarin HVC opschrijft wat ze doet, maar of dat leidt tot een verbetering van de behaalde resultaten of nog een protocol is de vraag.

E. In hoeverre wordt samengewerkt met andere aandeelhouders in deze?

E1. In hoeverre heeft het college samenwerking gezocht?

De portefeuillehouders hebben in elk geval kort na het uitbrengen van het rapport contact met elkaar gezocht binnen provinciaal verband. In hoeverre dergelijke afstemming in dit of in een ander verband nog steeds plaatsvindt is ons op basis van de voorhanden zijnde informatie niet duidelijk.

Voor iedere AVA minimaal is er een overleg met de Flevolandse gemeentes en voor specifieke afstemming worden er overleggen geïnitieerd met andere aandeelhouders.

E2. In hoeverre heeft de raad samenwerking gezocht?

Ons is niet gebleken dat de gemeenteraad (of leden van de raad) contact hebben gelegd met raadsleden van andere betrokken gemeenten om tot gezamenlijke kaders voor HVC te komen.

Dit punt is aan de raad om op te reageren.

E3. Wat is er vanuit het perspectief van het onderzoek bekend over de opstelling van de gemeente bij de AvA's van HVC?

Op de AvA van 11 december 2014 geeft de vertegenwoordiger van Lelystad aan blij te zijn met de toezegging dat er wordt gezocht naar alternatieve financieringsscenario's om zo de risico's van de gemeenten te verkleinen. Daarnaast geeft zij aan dat de gemeenteraad van Lelystad aan het college zal vragen om in beeld te brengen wat het kost om uit HVC te stappen. De aandeelhouders moeten, zo geeft zij aan, laten zien dat het nadelig is om eruit te stappen omdat HVC een prachtig nutsbedrijf is, waar de gemeenten ook voordeel van hebben.

Op dezelfde AvA geeft zij aan dat de gemeente Lelystad aandringt op het ontwikkelen van een monitorsystematiek waarmee de aandeelhouders de beleidsrealisatie van de onderneming goed kunnen volgen. De gemeente vindt het voorts belangrijk dat HVC niet alleen een middellangetermijnprognose of -strategie heeft, maar ook een langetermijnprognose. Zij verzoekt

29 AUG. 2017

HVC tevens de stukken sneller toe te sturen, eventueel in gedeelten. Verder brengt ze naar voren dat de Flevolandse aandeelhouders een werkgroep hebben geformeerd om daarover na te denken over wijzen om de invloed van de aandeelhouders te vergroten. Andere aandeelhouders die met de werkgroep mee op willen trekken, worden door haar van harte uitgenodigd zich te melden.

In de AvA van 11 december 2015 geeft de vertegenwoordiger Lelystad aan blij te zijn met de zogenoemd type 2-structuur, mede omdat ze heeft gelezen dat de second opinion positief is.

Dit is feitelijk juist

F. Totaaloverzicht

In de eerste twee kolommen staat een vinkje voor het feit of de rekenkamercommissie, dan wel de gemeenteraad het betreffende aandachtspunt ook als aanbeveling heeft overgenomen. Een kruisje betekent dat dit aandachtspunt niet is overgenomen. In de laatste kolom betekent de kleur groen dat de aanbeveling volledig is opgevolgd, de kleur oranje dat reeds een begin met opvolging is gemaakt maar deze nog niet voltooid is en rood dat er opvolging heeft plaatsgevonden.

Met de bovenstaande informatie zouden een aantal punten groen beoordeeld kunnen zijn, vooral als naar het resultaat wordt gekeken en niet naar de door de rekenkamer aanbevolen werkwijze.

Punten groen ipv rood dan wel oranje: 1, 2, 4, 5, 6, 8

No.	Tekst aanbeveling	Gemeenteraad	College	Resultaat conform aanbeveling?
		Aanbeveling overgenomen	Aanbeveling overgenomen	
1	Met het college een heroriëntatie te verrichten op het strategisch profiel en risicoprofiel HVC.	✓	✓	
2	Ter versterking van de toezichhoudende rol als aandeelhouder een (gezamenlijk) toezichtkader te ontwikkelen, waarin het gemeentebestuur van Lelystad vastlegt hoe zij haar toezichhoudende rol richting HVC invult.	✓	✓	
3	Geef het college de opdracht om in de AvA te vragen om een monitorsystematiek en middellande en lange termijnprognoses.	✓	✓	
4	Geef het college de opdracht om in de AvA aan de orde te stellen dat de invloed van de aandeelhouders moet worden vergroot op zwaarwegende besluiten zoals besluiten over financiën, financiering, tarieven en bedrijfsstrategie.	✓	✓	
5	Het college de opdracht te geven het aandeelhouderschap actief in te vullen, voor zover zij dat niet al doet.	✓	✓	
6	Het college de opdracht te geven te zorgen voor het voldoende waarborgen van de benodigde competenties bij de vertegenwoordigende aandeelhouder en de ambtelijke ondersteuning.	✓	✓	

ons kenmerk

datum

pagina

29 AUG. 2017

6

7	Geef het college de opdracht om in de AVA te vragen de wijze van directe benoeming van commissarissen door clusters aandeelhouders en de samenstelling van de raad van commissarissen te heroverwegen.	✓	✓	
8	Geef het college de opdracht om in de AVA te vragen afspraken te maken met de directie van HVC over welke informatie op welke wijze en aan welke belanghebbende wordt verstrekt. Zo nodig hiervoor een informatieprotocol op te stellen.	✓	✓	

Hoogachtend,

het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,



Ir. N. Versteeg MCM



Mr. I.R. Adema

10.6 Noordoostpolder

rekenkamercommissie@noordoostpolder.nl

Uw bericht van 17 juli 2017	Uw kenmerk	Zaaknr. / documentnr. 482103 / 508303	Datum 12 september 2017
Onderwerp bestuurlijk wederhoor onderzoek HVC2	Bijlagen geen	Inlichtingen dhr. M. van Brussel, 0527 63 34 86	

Beste heer Put,

De Rekenkamercommissie Noordoostpolder heeft, met zeven rekenkamercommissies, een quick scan uitgevoerd naar de opvolging van de aanbevelingen uit het onderzoek HVC1. Op 17 juli hebben wij uw rapport ontvangen. Met deze brief wil het college van Noordoostpolder reageren op de aanbevelingen die nog niet of gedeeltelijk zijn opgevolgd.

Uitnodiging ambtelijk overleg.

In het ambtelijk wederhoor is de rekenkamercommissie uitgenodigd om te overleggen over een aantal onduidelijkheden in het onderzoek HVC2. Het college betreurt het feit dat er geen overleg heeft kunnen plaats vinden. Dat zou het proces en de inhoud wellicht hebben kunnen verbeteren. Bij voorkomende gevallen in de toekomst is het in de ogen van het college raadzaam een dergelijke stap in te bouwen.

Verslag ambtelijk overleg.

Op 15 augustus 2016 hebben de griffier, de heer Wassink en de heer Van Brussel overleg gevoerd met de heer Sabee van bureau Proof. Dit overleg ging over de opvolging van uw aanbevelingen. Tijdens dit gesprek is met de heer Sabee afgesproken dat er een terugkoppeling van het overleg plaats zou vinden. Helaas heeft de gemeente geen terugkoppeling van dit overleg ontvangen.

Bestuurlijke reactie op de vier kernaanbevelingen van het onderzoek HVC1.

Aanbeveling 2: bepaal gezamenlijk op welke wijze de gemeente Noordoostpolder invulling geeft aan het aandeelhouderschap richting HVC. En betrek de aanbevelingen over besluitvorming en bevoegdheidsverdeling, rolverdeling, beleid en risico, informatievoorziening, toezicht en interventie daarbij.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

Het college is van mening dat er wel invulling is gegeven aan uw aanbeveling. De raad en het college hebben gezamenlijk afspraken gemaakt. Deze zijn vervolgens verwoord in de randvoorwaarden vermeld in een aangetekende brief aan HVC. De randvoorwaarden zijn geformuleerd naar aanleiding van de aanbevelingen uit een niet openbaar aandeelhouder-strategie over HVC en aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek HVC1.

Het college heeft werk gemaakt van het implementeren van de randvoorwaarden. Niet alle inspanningen zijn en worden verwoord in verslagen van de AvA HVC. De gemeente probeert de overige aandeelhouders in Flevoland zo veel mogelijk te overtuigen van het spoor van Noordoostpolder. De gemeente heeft regelmatig overleg met de commissaris, directie en manager van HVC. In deze overleggen komen de randvoorwaarden als vanzelfsprekend aan de orde. Ook zijn er mailcontacten geweest tussen de portefeuillehouder en directie van HVC over de randvoorwaarden. De gemeente heeft eveneens deelgenomen aan een bestuurlijke klankbordgroep (samen met alle andere aandeelhouders uit Flevoland) om HVC financieel te herstructureren en de randvoorwaarden te implementeren. De gemeente heeft er, samen met andere gemeenten in de financiële klankbordgroep, voor gezorgd dat de schuldenlast van HVC, de komende jaren, sterk wordt afgebouwd. Bovendien is de gemeente actief betrokken geweest bij het werven van een nieuwe commissaris voor Flevoland en deelgenomen aan de klankbordgroep voor de nieuwe salariering van de directie van HVC.

De gemeente Noordoostpolder is één van de weinige gemeenten die consequent aanstuurt op meer type 2 investeringen om risico's te beperken. Type 2 investeringen zijn investeringen buiten de nutstaken van HVC zoals duurzame energie uit zon, wind of biomassa. Participatie in type 2 projecten is een keuze. Aandeelhouders die niet deel willen nemen in een type 2 investering worden gevrijwaard van de (financiële) gevolgen van deze activiteiten.

Aanbeveling 3: Raad en college: bepaal gezamenlijk de rolverdeling tussen het college en de gemeenteraad van Noordoostpolder als het gaat om de HVC en betrek de aanbevelingen uit het lokale rapport daarbij.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

Uw conclusie wordt niet gedeeld door het college. Enkele conclusies van het lokale rapport van onderzoek HVC1 zijn tegenstrijdig met de conclusie van de rkc in onderzoek

HVC2. De conclusie in onderzoek HVC2 is dat het college en raad gezamenlijk haar rolverdeling moeten bepalen terwijl u in het lokale rapport van onderzoek HVC1 uitspreekt dat de afspraken over de rolverdeling tussen raad en college helder zijn en op papier gesteld. Er is een aanwijzingsbesluit vastgesteld en de bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn in het mandateringsbesluit vastgelegd.

Bestuurlijke reactie op de 15 aandachtspunten uit het algemene rapport.

Aanbeveling 1: Verricht een heroriëntatie op het strategisch en risicoprofiel HVC.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

De gemeente heeft deelgenomen aan de bestuurlijke financiële klankbordgroep van HVC. Er zijn nieuwe financieringsmogelijkheden onderzocht, afspraken gemaakt over het afbouwen van de schuldenlast van HVC en er is meer inzicht gekregen in het financieel perspectief van HVC en toekomstige investeringen. HVC heeft, in haar reactie op de aangetekende brief van de gemeente over de randvoorwaarden van de gemeente aangegeven dat er na financiële herijking ook nog een strategische herijking plaats zal vinden. Deze strategische herijking is nog niet geagendeerd door de HVC, maar daar wordt wel aan gewerkt. We houden daarover de vinger aan de pols.

Aanbeveling 3: Verzoek om duidelijkheid over de werkwijze van het besturingsmodel.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

Het is onduidelijk of de vraag, over de werkwijze van het besturingsmodel, nog leeft bij de raad. Gelet op de informatiestromen en het uitblijven van vragen vanuit de raad ontstaat het beeld dat dit punt kennelijk minder leeft dan destijds in het rapport is opgenomen.

Het college wil de raad vragen of deze aanbeveling nog van toepassing is. Indien de raad uitleg wenst dan zal er een afspraak worden gepland met HVC om nader uitleg te geven en vragen te beantwoorden.

Aanbeveling 5: Overweeg het aandeelhouderschap te differentiëren.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

Het differentiëren van de diverse bedrijfsonderdelen van HVC is een gespreksonderwerp geweest tijdens de bestuurlijke financiële klankbordgroep over het financieel herstructureren van HVC. De bestuurlijke klankbordgroep was destijds van mening dat de discussie over het differentiëren van bedrijfsonderdelen tijdens de strategische herijking gevoerd diende te worden. Het college zal HVC verzoeken om deze aanbeveling te bespreken tijdens de nieuwe strategische herijking van HVC.

Aanbeveling 8: Verzoek om een monitorsystematiek.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

Het college is van mening dat er invulling is gegeven aan de gewenste monitorsystematiek. In uw rapport HVC2 geeft u zelf ook aan dat er invulling is gegeven aan de gewenste monitoring systematiek. Alle aandeelhouders krijgen vier maal per jaar een kwartaalbericht met sturingsinformatie. Met ingang van de jaarrekening 2016 ontvangt elke aandeelhouder jaarlijks een aandeelhouder-specifiek jaarbericht waar de inspanningen en prestaties van HVC voor het betreffende gemeente/waterschap worden toegelicht. Deze informatie betreft de prestaties zowel wat betreft dienstverlening als duurzame energie, economie, werkgelegenheid en financiën als communicatie en milieueffecten.

Aanbeveling 10: Stel een informatieprotocol op.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

Het college wil deze deze aanbevelingen op de komende Aandeelhoudersvergadering aan de AVA HVC voorleggen.

Aanbeveling 11: optimalisatie informatievoorziening.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

Het college is van mening dat de informatievoorziening van HVC is geoptimaliseerd. De raad ontvangt een vooruitblik en terugblik van de AVA HVC. In de vooruitblik en terugblik wordt beknopt informatie verstrekt over de onderwerpen op de AVA HVC. Bovendien ontvangt de gemeente kwartaaloverzichten van HVC. In deze kwartaal overzichten wordt informatie verstrekt over de stand van zaken op het gebied van financiën, duurzame energie productie, gescheiden inzameling en duurzaamheid.

Aanbeveling 12: Versterk de toezichthoudende rol van aandeelhouders en ontwikkel een toetsingskader.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

Het college is van mening dat ook deze aanbeveling ook is opgevolgd. Er zijn (gezamenlijke) afspraken gemaakt in de diverse AVA's van de HVC. Het college toetst HVC op haar bedrijfsresultaten, meerjarenafspraken en doelstellingen, zoals deze in 2012 (herijking strategie) en in 2015 (financiële herstructurering HVC) zijn afgesproken. Bovendien toetst het college op de vastgestelde randvoorwaarden zoals die met de raad in 2014 zijn afgesproken. De stand van zaken van deze afspraken worden weergegeven in de kwartaaloverzichten, financiële tussenberichten jaarberichten en jaarrekening van HVC aan haar Aandeelhouders. Deze afspraken zijn met alle Aandeelhouders gemaakt en hebben er voor hebben gezorgd dat HVC in rustiger en financieel betrouwbaarder vaarwater is gekomen. Een ander toetsingskader zou niet-productief zijn, omdat dat, als het zou afwijken van de huidige toetsingskaders, niet conform de door de AVA vastgelegde afspraken zou zijn.

Aanbeveling 14: Vergroot de invloed van de aandeelhouders op meest zwaarwegende besluiten

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

De gemeente Noordoostpolder is een kleine aandeelhouder van HVC. De invloed van Noordoostpolder is beperkt. De belangen van de diverse aandeelhouders en mate van dienstverlening van de diverse aandeelhouders zijn verschillend waardoor het lastig is om, als kleine Aandeelhouder, de koers van HVC te veranderen

Het college is echter van mening dat er ook invulling is gegeven aan deze aanbeveling. Het college heeft alle mogelijkheden benut om haar invloed te doen gelden. De gemeente heeft deel genomen aan de financiële klankbordgroep, bestuurlijke Innovatie Platform over duurzame energie, werving van een nieuwe commissaris voor Flevoland en deel genomen aan de bestuurlijke discussie over het salaris van de directie van HVC. De afspraken die zijn gemaakt hebben er mede voor gezorgd dat HVC in rustiger en financieel betrouwbaarder vaarwater is gekomen.

Bestuurlijke reactie op de aandachtspunten uit het lokale rapport.

L3: Formuleer heldere en toetsbare beleidsdoelstellingen.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

De afspraken over duurzaamheid en milieu kunnen meegenomen worden tijdens de strategische herijking.

L4: Maak duidelijker onderscheid in de rol en betrokkenheid van de gemeente als opdrachtgever en als aandeelhouder.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

Het college heeft tijdens het bestuurlijk wederhoor van onderzoek HVC1 aangegeven dat dat de rol aandeelhouder en opdrachtgever niet van elkaar gescheiden dienen te worden. De relatie tussen het aandeelhouderschap en regievoering op de dagelijkse dienstverlening zijn in elkaar gevlochten. Een blik op het totale speelveld van HVC is wenselijk om de samenhang goed te kunnen overzien. Het college ziet het als een taak van de portefeuillehouder afval om de taak van aandeelhouder/opdrachtgever te vervullen met een ondersteunende rol van de portefeuillehouder financiën.

L8: Maak als raad heldere afspraken met het college over de wijze waarop de raad wordt betrokken bij HVC.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

Onduidelijk is of deze aanbeveling nog leeft bij de raad. Gelet op het uitblijven van vragen vanuit de raad bestaat het beeld dat dit punt kennelijk minder leeft dan door u destijds in het rapport is opgenomen.

L10: Leg de afspraken met betrekking tot het dekken van de risico's vast.

Reactie college op deze aanbeveling in onderzoek HVC2:

De komende periode wordt er gewerkt aan een nieuwe nota "weerstandvermogen en risico management". Nog dit jaar zal het college hierover besluiten. In deze nieuwe nota zullen er afspraken worden gemaakt over het dekken van de risico's van HVC.

Het college hoopt dat de duidelijke lijn, die is ingezet en gevolgd in het dossier HVC, voor u herkenbaar is. Enkele belangrijke discussies zoals de strategische herijking zullen nog moeten worden gevoerd en ook daar zal de raad bij betrokken worden.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,



10.7 Texel

Bestuurlijke reactie RKC-onderzoek betreffende HVC

Het college wil de Rekenkamercommissie bedanken voor het verrichte onderzoek en de uitgebrachte rapportage. De informatie uit het ambtelijk wederhoor is op een juiste wijze weergegeven in de rapportage.

In de door u toegezonden conceptrapportage staat de volgende aanbeveling (paragraaf 7.2):

“Geef als gemeenteraad de opdracht aan het college om een concreet plan van aanpak op te stellen. Daaruit moet blijken welke acties het college gaat ondernemen om aan de (resterende) aanbevelingen van het eerdere onderzoek te voldoen, en ook welke gezamenlijke acties voor raden en colleges van belang zijn om meer samenwerking in hun aansturing te bewerkstelligen of waarom het college bepaalde aanbevelingen niet opvolgt.

Het plan van aanpak moet binnen een half jaar ter kennisgeving aan de gemeenteraad worden gezonden. Geef het college aanvullend de opdracht om er voor te zorgen dat zijn plan van aanpak ook aan de andere colleges en gemeenteraden gestuurd wordt. De verschillende colleges en gemeenteraden krijgen daarmee inzicht hoe de overige aandeelhouders denken over de aansturing van HVC. Als gemeenteraden of colleges overwegen om ten aanzien van de aansturing van HVC samen te werken met andere gemeenten, kan dit inzicht dat bevorderen.”

We hebben reeds een actieve samenwerking met een drietal andere gemeenten in de kop van Noord-Holland die eruit bestaat dat de betrokken ambtenaren en indien gewenst de betrokken portefeuillehouders voorafgaand aan een AVA om de tafel zitten om hun standpunt en strategie te bepalen. Dit werkt goed. Daarnaast zien wij dat de HVC, al dan niet onder druk van de aandeelhouders, ook stappen zet om de invloed van en de relatie met de aandeelhouders te verbeteren. Gemeente Texel kan als individuele gemeente geen groot verschil maken. We zullen derhalve blijven zoeken naar samenwerking met andere aandeelhouders om gewenste veranderingen tot stand te brengen.



2017/042464

gemeente Zaanstad
Burgemeester & Wethouders

Rekenkamer Zaanstad
T.a.v. de heer J. de Ridder
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Stadhuisplein 100
1506 MZ Zaandam
Postbus 2000
1500 GA Zaandam

Telefoon 14 075
www.zaanstad.nl

DATUM
UW KENMERK RZ_17_005
ONS KENMERK
DOORKIESNUMMER (075) 681 6931
ONDERWERP reactie Stand van zaken uitvoering aanbevelingen HVC

Geachte heer De Ridder,

Allereerst onze excuses voor de late reactie op uw verzoek om een bestuurlijke reactie op het conceptrapport Stand van zaken uitvoering aanbevelingen HVC.

In het rapport geeft u een beeld van de stand van zaken van de uitvoering van de aanbevelingen die de Rekenkamer heeft gedaan aan Zaanstad. Uit uw bevindingen blijkt dat Zaanstad een aantal aanbevelingen reeds heeft uitgevoerd en dat aan een aantal aanbevelingen nog wordt gewerkt. Deze laatste aanbevelingen zijn opgenomen in de door ons opgestelde Toekomstvisie HVC. Het college van B&W heeft op 11 juli 2017 ingestemd met de Toekomstvisie. Dit betekent dat de aanbevelingen die betrekking hebben op de Gemeenschappelijke Regeling Afvalschap IJmond Zaanstreek (AIJZ) zijn uitgevoerd, aangezien het college bevoegd is hierover te besluiten. Het betreft de aanbevelingen 2, 7 en 15 in de tabel op bladzijde 17:

- 2: Besluit over aanpassing doelomschrijving gemeenschappelijke regeling (GR);
- 7: Heroverweeg de inrichting en werking van de GR;
- 15: Overweeg afzonderlijk aandeelhouderschap in plaats van gezamenlijk.

De Toekomstvisie is inmiddels ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad. De verwachting is dat eind dit jaar opvolging is gegeven aan de resterende aanbevelingen (nummers 1, 3 en 5) van de Rekenkamer, onder voorbehoud van vaststelling van de Toekomstvisie door de gemeenteraad.

ONDERWERP
reactie Stand van zaken uitvoering
aanbevelingen HVC

PAGINA
2/2

gemeente Zaanstad

In uw rapport meldt u dat de Toekomstvisie HVC namens AIJZ zal worden ingebracht in de Aandeelhoudersvergadering (AvA) HVC. Eén van de conclusies uit de Toekomstvisie is dat het getrapte aandeelhouderschap via AIJZ voor Zaanstad geen meerwaarde meer heeft en dat Zaanstad de samenwerking via AIJZ op basis van de huidige uitgangspunten wil beëindigen. Dit betekent dat Zaanstad de Toekomstvisie naar alle waarschijnlijkheid zelfstandig in de AvA HVC zal inbrengen en niet namens AIJZ.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Zaanstad,

dr. R.L. Vreeman, waarnemend burgemeester

A.J. van den Berg, gemeentesecretaris